

PREZIDENTAS NIXONAS VIZITUOS RUMUNIJA

KAIP MOLOTOVAS SU SCHULENBURGU ATNEŠĖ Į LIETUVĄ STALINO "SAULĘ"

Komunistų istorikai tuo tarpu gana sėkmingai slepia n uo Lietuvos žmonių, kaip prieš 30 metų jų vadai buvo susibičiuliavę su Hitlerio klika. Jaunesnieji bei pusamžiai net savo ausimis ima nebepasitikėti, išgirdę, kad toks dalykas buvo. O ir vyresnieji maža ką tegali apie tai žiems paaiškinti, kadangi anuo metu nesusipėjo smulkiau išgirsti apie to slapto sąmokslu esmę, o vėlesnieji įvykiai visai išstūmė iš dėmesio ir atminties net ir tai, kas buvo miگلtai girdėta. O girdėta buvo tik viešoji sąmokslu dalis. Todėl suprantama, kad dokumentų apie tą sąmokslu, tegu ir vėlyvas, po 30 metų, atskleidimas ir priminimas, kiek tik vienu ar kitu keliu tą ar kitą Lietuvoj pasiekia, yra sutinkamas godžiausiu susidomėjimu.

Štai dar vienas dokumentas iš tos serijos, kuriam dar ne 30, o ką tik (birželio 17) suėjo 29 metai. Tai Hitlerio ambasadoriaus Schulenburgo telegrama į Berlyną apie tai, kaip Molotovas sveikino Hitlerį dėl Paryžiaus užėmimo ir ta proga, lyg tarp ko kita, painformavo, kad jis irgi nesnaudė, kad Baltijos kraštus pasiėmė... Telegrama išsiųsta iš Maskvos Birželio 17 naktį (Maskvos laiku jau 1 val. 10 min. po vidurnakčio) ir Berlyne priimta birželio 18 d. 4 val. rytą. Schulenburgas pranešė:

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Komunistų apsupta Žaliųjų Barečių stovykla Ben Het, Pietų Vietname vėl buvo apšaudyta 236 sviediniais. Ši bazė apsupta jau 53 dienas. Karinė vadovybė tvirtina, jog nežiūrint nuolatinio spaudimo, ši bazė nesirengia pasiduoti.

TOKIO. — Indijos premjėrė Gandhi, baigdama savo vizitą Japonijoje, paskelbė bendrą komunikatą su Japonijos premjeru ūtao. Pareiškime raginama sątaigi Vietnamo karą. Abi valstybės pritaria taikos deryboms ir tvirtina, kad vietnamiečių karnas nusibodęs.

LONDONAS. — Britanija pasirašė sutartį su dar vienos Karibų salos atstovais. Nutarta tai salai — šv. Vincento — nuo spalio 27 dienos duoti nepriklausomybę. Britanija ateityje prisiūrės salos užsienio politiką ir gynybą.

SANTIAGO. — Čilės vyriausybė sutiko pirkti Anaconda vario bendrovės kasyklas ir fabriklus Čilėje. Suma siekia 200 milijonų dolerių. Bendrovė, bijodama nacionalizavimo, buvo priversta parduoti didžiąją akcijų dalį.

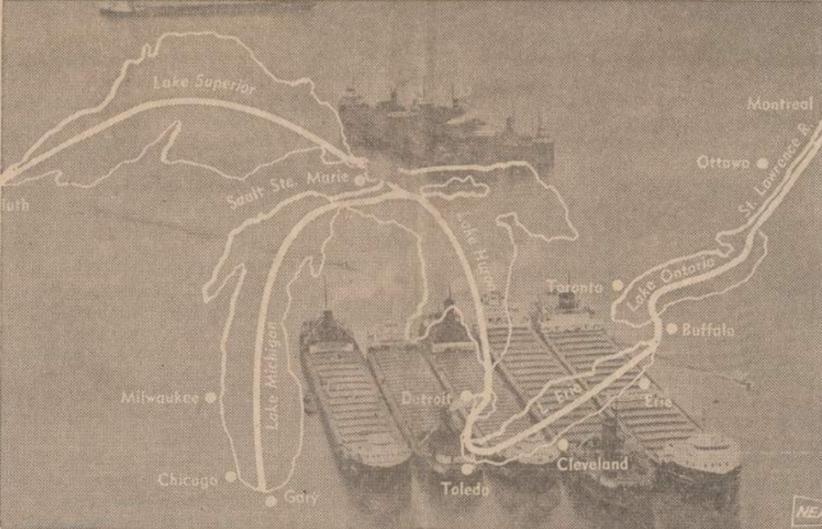
metu, kai Hitleris atrodė bebaigiąs triuškinėti tuos kapitalistinius imperialistus...

Zinoma, Molotovui tada reikėjo pameilikauti prieš bendrininkus, nes ką tik buvo juos truputį apgavęs. Kai susitarė, tai Užnėmė žadėjo neokupuot, o dabar kažkaip atsitiko, kad "ne-tyčia" ėmė ir okupavo... Todėl reikėjo tuštuojau surast pasiteisinimą: Smetona pabėgo, gali ir kariuomenės dalinius išėit (pas tuos pačius vokiečius, su kuriais sąmokslaujama), tai reikia "padėt Lietuvos vyriausybei sieną saugot"...

Britanijos "intrigos"

Baltijos valstybių užgrobimo metu Molotovui teko daug kur ir įvairiai aiškintis; matyt, buvo taip susivėlęs tuose pasiaiškiniuose, kad aiškinosi net ir Schulenburgui, kuris jokių pasiteisinimų nereikalavo.

Molotovas lyg ir būtų buvęs pamiršęs, kad 1939 m. spalio 8 d. rašė notą tam pačiam Schulenburgui, kur aiškiai pasakė, kad Raudonoji armija okupuos Lietuvą (įžygiuos į Lietuvą), tai ji neokupuos Užnėmėnės (Marijampolės, Vilkaviškio, Šakių ir dalies Kauno apskričių). O 1941 metų birželio mėnesį Molotovas netgi prieš savo bendrininkų sąmokslininkų atstovą stengėsi rodytis avinėliu nekalčiausiu, kurs Lietuvos gal ir niekad nebūtų lietęs, jei ne tos anglas ir prancūzų intrigos, kurios galėjo supykdyt tokius puikius bičiulius, kaip Hitlerį su Stalinu... Ir tai tokiu

Jau sukako 10 metų šv. Lauryno jūros keliui. Jam dar daug ko trūksta, tačiau praėjusiais metais laivai tuo keliu pervežė 52 milijonus tonų prekių.

JUGOSLAVIJA VĖL BANDO SUJUNGTI NEUTRALIAS PASAULIO VALSTYBES

BELGRADAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito stengiasi vėl atgavinti neutralią pasaulio valstybių bloką. Vadinamų, ne užsiangažavusių ar neutraliųjų kraštų pasaulyje yra nemažai. Jie stengiasi nesipykti su Amerika, kartu jie bando išlaikyti gerus santykius ir su komunistinėmis valstybėmis. Dažnai praityje tas "neutralumas" pasireiškėdavo komunistinės linijos parėmimu. Seniau neutraliųjų tarpe matėsi tokie politikos veteranai, kaip Indijos Nehru, Indonezijos-Sukarno, Egipto-Nasseris, Ganos-Nkrumah ir, žinoma, pats Jugoslavijos Tito. Nehru jau mirė, o Sukarno ir Nkruma buvo už savo komunistinę liniją nuvertė savo kraštuose.

Jugoslavijos valdžia šaukia neutraliųjų konferenciją Belgrade, liepos 8 dieną. Į pakvietimą teigiamai atsiliepė jau 38 valstybės, iš jų net 25 iš Afrikos, 7 iš Azijos, penkios Pietų Amerikos valstybės žadėjo prisistiebtėtojus, dalyvaus ir Kipro salos atstovai.

Kaip minėta, Indonezijos Sukarno "neutralumas" netruko paaiškėti, kai jo remiami komunistai surengė nepavykusį sąmokslu pagrobti valdžią. Ganos Nkrumah neteko valdžios lankydamas komunistinę Kiniją. Jis dabar gyvena egzileje. Egipto Nasserio "neutralumas" irgi labai abejotinas. Jis susirišo su Sovietų Sąjunga, kurios pristatomais ginklais jis galvoja atsikeršyti Izraeliui ir atsiimti prarastas žemes, Jam neutraliu būti dabar jau nebeįmanoma.

Afrikos ir Azijos šalys, kurios norėtų save laikyti neutraliomis, irgi labai atsargiai priėmė konferencijos numatytą darbotvarkę. Joje tik teoretiniai klausimai apie neutralumą ir kaip šių dienų sąlygose valstybės galėtų išlaikyti savo nepriklausomumą ir taiką, kada pasaulis išsiriškiavęs dviejuose frontuose: kapitalizmo ir komunizmo.

Sovietai bando pataisyti santykius su Jugoslavija. Jie pagedo daugiausia dėl Jugoslavijos kritikos Čekoslovakijos užėmimo metu. Komunistų partijos valdoma Jugoslavija nesitolina nuo Kremliaus pastangų. Užsienio reikalų ministeris Gromyko greit žada lankytis Belgrade. Šaltas karas tarp abiejų komunistinių valstybių gali pasibaigti.

ČIKAGA. — Budweiserio alaus išvežiotojai ir darbdaviai susitarė ir streikas, kuris tęsiasi šešias savaites, baigėsi. (E)

Švedijoje surado pilies planus

Elta - Pressedies apie vokiečių spaudta pasakojė apie aplinkybes, kuriose galbūt susidarys galimybė atstatyti senąją Radvilų pilį Biržuose. Tokia galimybė tampa patikima dėl to, kad dviems lietuviams istorikams pavyko rasti švedijoj pilies planus. Planai tik 1629 ir 1704 metų, bet jų pagalba tikimasi atstatyti ir originalinį planą, pasinaudojant švedų karinės vadovybės sudarytais brėžiniais, kurie buvo išvedu nusibraityti rengiantis pulti Biržų pilį.

Brėžinių sudarymas esąs svarbus dalykas, nes ir Kauno bei Trakų piliis atstatyti pavyko tik dėka to, kad, laimingu būdu, nors pilys kadaise ir buvo sugriautos, jų planai buvo išlikę. Tų planų išlikimas žymiai sustiprino "atstatinėtojų partijos" pozicijas... Mat, senovės paminklų atstatymo reikalu Lietuvoj (ir kitose nerusų respublikose) yra atstatymo šalininkų ir priešininkų "partijos". Priešininkai dažniausia yra rusai, arba ir kairurie vietiniai, pasišovę pasirodyti esą "internacionalistai". Kam, esą, reikia tu "feodalinių paminklų"! Tam "kam to reikia" nugalėti kartais prireikia heroiškų pastangų. (E)

Miami. — Šeštadienį vienas keleivis privertė, grasdindamas peiliu, Eastern Airlines lėktuvą su 104 asmenimis skristi į Kubą. Lėktuvas po 6 valandų sugrįžo atgal be grobiko. (E)

Joninės Vokietijoje

Vasario 16 gimnazija Vokietijoje birželio 14 ir 15 d. surengė meno šventę, kuri buvo sujungta ir su tradicinių Joninių prisiminimais. Jau pora dienų prieš šventę Weinheimer Nachrichten įdėjo F. Skerio straipsnį apie lietuvių Jonines apskritai ir lietuvių gimnazijos Huetttenfelde rengiamąją šventę.

Pirmadienį po šventės (VI.16) tame pat laikraštyje buvo įdėtas dviem nuotraukom iliustruotas reportažas apie šventę, kurio antraštėj pabrėžta: "Tikėdalinis paminklų"! Tam "kam to reikia" nugalėti kartais prireikia heroiškų pastangų. (E)

Miami. — Šeštadienį vienas keleivis privertė, grasdindamas peiliu, Eastern Airlines lėktuvą su 104 asmenimis skristi į Kubą. Lėktuvas po 6 valandų sugrįžo atgal be grobiko. (E)

PREZIDENTAS PASITIKS APOLLO 11 IR LANKYSIS AZIJOS VALSTYBĖSE

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas paskelbė, kad jis greit išvyks į svarbią kelionę po Azijos kraštus. Dar svarbesnė yra žinia, kad jis iš Azijos nuvyks į Rumuniją, kurios vyriausybė pakvietusi prezidentą prieš kelis mėnesius. Nuo prezidento Rooseveltto laikų joks JAV prezidentas nebuvo įkėlęs kojos į komunistų valdomą kraštą. Rooseveltas 1945 metais lankėsi Sovietų Sąjungos valdomam Kreme, kur Jaltaje buvo aptarta kartu su Stalinu ir Churchilliu pokarinė Europa.

Okupuotos Lietuvos prekybos laivynas

Nuo šių metų pradžios Klaipėdoje įsteigtas "Lietuvos prekybos laivynas". Iš tikrųjų ne įsteigtas, o tik nauju vardu pavadintas ligšiolinis Leningrado Laivyno Agentūros filialas.

Šio "Lietuvos laivyno" vadovybei pavesta laivų remonto dirbtuvė ir visi prekybinio laivyno uosto įrenginiai. Laivyne esą 19 prekinųjų laivų, jų tarpe keli tarp 15-20 tūkstančių tonų. Visų laivų bendras tonażas esąs 77 tūkstančiai tonų. Laivyno personalo esą apie 1,000 žmonių, iš kurių apie 100 asmenų administracijoje. Laivyno viršininko pareigose minimas lietuvis — Alfonso Ramanauskas.

Per Klaipėdos uostą dabar kreipiama daugiau Sovietų Sąjungos importo ir eksporto. Svarbiausios importinės prekės čia minimos — pramoniniai įrenginiai, chemikalai, odos, popieris, apelsinai ir kiti pietų vaisiai. Eksportuojama — anglis, nafta, mazutas, taip pat sviestas, medvilnė. Klaipėdos uostas taip pat imamas daugiau naudoti gyvulių apyvartai: importuojami veisliniai gyvuliai, eksportuojami mėnesiniai, 1967 metais per Klaipėdą eksportuota 18 tūkstančių mėsa skirtų arklių, daugiausia į Olandiją ir Prancūziją.

Prekybos laivyno Lietuvos vardu pavadinimas lyg turi užtiklo pabrėžti Lietuvos reikšmę užsienio prekyboje. Tačiau įvežamų bei išvežamų prekių rūšys, išskyrus vaisius, sviestą ir galvijus, Lietuvai nebūdingos. Tas prekybos laivynas gali būti toks pat "Lietuvos", kokia "lietuviška" buvo rusų 16-toji divizija, suorganizuota kariauti prieš vokiečius pastarojo karo metu. (E)

Illinois senatas priėmė mokesčius

SPRINGFIELDAS. — Po ilgų derybų ir ginčų Illinois demokratai ir respublikonai Springfielde susitarė dėl pajamų mokesčių, kuriuos norima įvesti Illinois gyventojams. Respublikonai, vadovaujami gubernatoriaus Ogilvie ir demokratai, vadovaujami mero Richardo Daley, senatė jau tą įstatymo projektą prastūmė 35 balsais prieš 21.

Už pajamų mokesčius balsavo 21 respublikonas ir 14 demokratų. Prieš: 17 respublikonų ir 4 demokratai. Vienas susilaikė nuo balsavimo. Įstatymas uždėtų kiekvienam dirbančiam du su puse nuošimčio mokesčių. Korporacijoms mokesstis būtų 4 nuošimčiai. Šiandien šį projektą svarstys Springfieldo Atstovų Rūmai. Jei mokesčių įstatymas praei-

Prezidentas Nixonas savo kelionę suderins su Apollo 11 skridimu į Mėnulį. Jis numato pasitikti astronautus, sugrįžtančius iš kelionės į Ramųjį vandenyną. Prezidentas su aukštais Nasa agentūros pareigūnais bus laive, kuris ištrauks astronautų kapsulę iš jūros.

Prezidentas išvažiuos liepos 23 d. Jis aplankys Filipinus, Indoneziją, Tailandiją, Indiją, Pakistaną ir Rumuniją. Kartu su juo važiuos ir valstybės sekretorius William Rogers, kuris kartu lankys Filipinus ir Indoneziją, o paskui atsiskirs ir pats vienas vizituos Japoniją, Korėją, Tautinę Kiniją, Australiją ir Naująją Zelandiją.

Prezidentas bus liepos 24 d. lėktuvelyje "Hornet", kuris bus pasirengęs priimti astronautus.

Baltieji Rūmai, pranešdami apie prezidento kelionę į Rumuniją, pareiškė, kad jis lankėsi Rumunijoje dar prieš tapdamas prezidentu ir turi apie tą kraštą "malonių prisiminimų". Jam esą rūpi, kaip pagerinti Amerikos santykius su Rytų Europos kraštais.

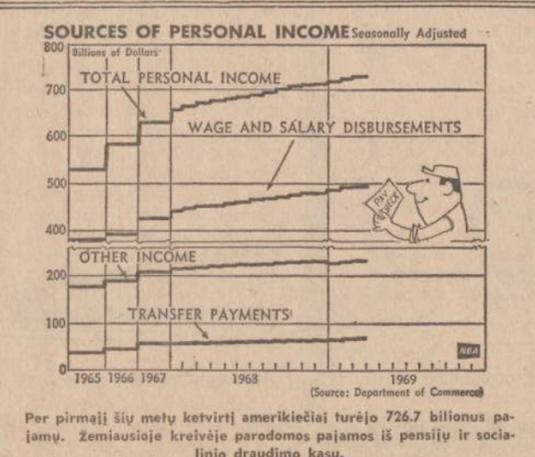
Įdomus tas faktas, kad rugpjūčio 4 d. Bukareštė prasidea 10-sis Rumunijos komunistų partijos kongresas. Jame tikriausiai dalyvaus visi žymieji komunistinių valstybių, jų tarpe ir Sovietų Sąjungos, vadai.

Argentinoj skelbia generalinį streiką

BUENOS AIRES. — Prezidentas Nixono specialiam pasiuntiniui, New Yorko gubernatoriui atvykstant į Argentiją, čia prasidėjo neramumai, kurie iš Buenos Aires persimetė ir į kitus miestus. Tucumano sprogė kelios bombos, padarydamos amerikiečių įstaigoms ir imonėms nemažai nuostolių. Cardofoje studentai demonstravo, nežiūrėdami sustiprintos policijos ir kariuomenės apsaugos. Ašarinių dujų ir vandens "armotomis" policijai pavyko demonstrantus išvaikyti ir kelio liką jų suimti.

Antradienį darbo unijų federacija skelbia generalinį streiką, kuris gali įtempti dar padidinti. Tuo tarpu karinė Argentinos valdžia atsventė savo trijų metų valdymo sukaktį.

Illinois taptų jau 39 valstija Amerikoje, kur valstija ima pajamų mokesčius. Valstijos išdas per metus gautų 826 milijonus dolerių. Jau yra numatyti pakeliami gazolino, automobilijų ir sunkvežimijų leidimų, cigarečių, alaus, degtinės ir viešbučių mokesčiai. Visą tą padidinimą bendrai paėmus Illinois valstija gaus apie milijardą mokesčių daugiau, negu anksčiau.

Per pirmąjį šių metų ketvirtį amerikiečiai turėjo 726.7 milijonų pajamų. Žemiausioje kreivėje parodomas pajamos iš pensijų ir socialinio draudimo kasų.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Hindusų ritualas įvedamas mišiose

New World praneša iš Bangaloro, Indijoje:

Šventasis Sostas užgryė Indijos vyskupų dvylikos punktu

plana, kurioje Bažnyčios liturgiją įvedamos hindusų apeigos. Tas užgrymas reiškia, kad mišios Indijoje dabar labiau ir labiau atrodys panašios į Hindų šventyklų ceremonijas ir mišių šventyklų mažiau bebus atski-

riami nuo Hindų kunigų.

Apeigų kongregacijos prefektas kardinolas Enno Gut tą "užgrymą" persiuntė Bangaloro arkivyskupui Duraisamy Lourdasamy, kurs yra Indijos vyskupų konferencijos liturginės komisijos pirmininkas.

Arkivyskupas buvo nusisuntęs Vatikanui dvylikos punktu pasiūlymą, kurio keliaklupsčiamas pakeičiamas "anjal has-ta", reiškia nusilenkimu rankas sudėjus; žvakės pakeičiamos aliejaus lempomis ir korporalas (lininės drobės skarelė, ant kurios padedama konsekruota ostija) pakeičiamas variniu padėklų, vadinamu "thamboola that-tu".

Priimtuojų 2 punktu planu celebrantai ir kongregacija (publi-ka) per mišias galės sėdėti, nusisauti kojas ir šventus daiktus bučiuoti indų papročiu, tuos daiktus paliečiant rankomis ir rankas pridėdant sau prie akių. Taip jau puošnieji mišių rūbai pakeičiami į tuniką panašia kasubule.

"Revolucija Vatikane"

Vakarų Europos spaudoje pasigirdo sensacingos antraštės

PRIPAŽĪSTAMA, KAD PINIGAMS INVESTUOTI, ypač augant infliacijai, geriausia finansinė institucija yra

MUTUAL FONDAS, Suinteresuotiems mielai patarnaus Juozas Aušėnas, MF atstovas, gvv. 109 Warwick St., Brooklyn, N. Y. 11207. Tel. 752-0099 arba TA 7-9518

"Revolucija Vatikane. Popie-zius Paulius VI žada apsiengti baltomis kelnėmis ir viršuje ža-keku su apsiaustu". Viskas bū-sia baltos spalvos. Tokia Baž-nyčios galvai uniforma konkre-čiai numatyta jam keliauti į Afriką.

Labiausiai pagarsėjo paties popiežiaus siuveljas Emilio Gian-christiano, kurs iliustruotiems žurnalams išdavęs ir tos popie-žiaus uniformos nuotraukas.

Vienas Vakarų Vokietijos laik-raštis ilgame straipsnyje aprašo visą aukštosios hierarchijos puo-šimosi ritualą, kaip kardinolai kiekvienam sezonui turi keisti ne tik sutanas, bet ir joms pri-derintus priedus, kaip antai pir-štinaites, galvos apdarus, batus (juodos odos su raudonais apva-dais) ir t. t.

Speciali Romos siuveljų firma, kuri siuva tik bažnytinius rūbus, paimanti už vieną kardinolišką arnotą po 2 milijonus lirų, kas yra lygu 2,500 dolerių.

Kristus buvęs kosmonautas!

Sovietų Rusijos valdžios ofi-ciozas Izvestija birželio 20 d. laidoje atspausdino ištraukas iš sovietų filologo V. Zaicevo straipsnio, kuriame šis įrodinėja, kad Betlejaus žvaigždė tikru-moje buvo "skraidančioji lėkš-tė", tai yra ardvėlavis ir Je-zus Kristus buvo svečias iš ku-rios kitos planetos. "Kitais žo-džiais", Dievo nužengimas į žemę buvo tikrai kosminis įvykis", tvirtina komunistinis mokslininkas komunistų oficioze. Tai "iro-dės", filologas Zaicevas siūlo Dievo titulą pakeisti titulu: "Kosmonautas Jėzus Kristus".

Zaicevas tvirtina, kad Betlė-jaus žvaigždės nupasakojimas istoriškai yra tikras. "Skren-danti žvaigždė, kuri sustojo vir-šum Betlėjaus, kur Jėzus taria-mai gimė, buvo erdvėlavis", ra-šo Zaicevas ir savo teigimui pa-remti cituoja ištraukas iš bibli-jos, kur Jėzus savo mokiniams pasisakęs nužengęs iš dangaus. Jo palankumas paprastiesiems žmo-nėms ir jo nemelė oficialumai (valdančiai kastai) "vergijos amžiuje" tik rodo, kad Jėzus ne-turėjo supratimo apie žemės santvarką.

"Kristus buvo ateivis iš erd-vių, aukštesnės civilizacijos at-stovas", rašo Zaicevas Izvesti-jose, kurios tačiau laikosi skep-tiška. Komentuodamos Zaicevo straipsnį Izvestijos nuo savęs rašo, kad tokios teorijos geriau tiktų vakarų filologams išve-džioti. "Sunku suprasti, kaip so-vietų filologas gali su jomis su-tikti", stebisi Izvestijos.

Užstoja vyskupą Shannoną

Beveik lygiai 200 katalikiškų kolegijų ir seminarijų mokytojų ir štabų narių pasirašė ir pa-siuntė Amerikos katalikų vys-kupų konfrecijos pirmininkui Detroito arkivyskupui kardino-lui Dearden laišką, apgalestau-dami kaip bažnyčia pasielgusi su St. Paul — Minneapolio vysku-pu James Shannonu, kuriam po-piežiaus nuncijus JAV-bėms Raimondi patarė "išsitremti" iš Jungtinių Valstybių ir apsigy-venti svetimoje šalyje be parei-gų už tai, kad jis praeitą rudenį parašė popiežiui laišką, pra-šydamas jį atleisti iš vysku-po pareigų, kadangi jis negalys sutikti su jo enciklika dėl gim-dymų kontrolės.

Laiška pasirašė Notre Dame universiteto prezidento asisten-tas Dr. Schuster ir teologijos profesorius kun. John O'Brien; St. John's universiteto College-ville, Minn., prezidentas kun. Barry, San Francisco un-to isto-rikas msgr. Ellis, jėzuitų socio-logas kun. Fichter iš Harvardo, kun. Thomas iš Cambridge, da-bartinis ir buvęs Notre Dame un-to teisių mokyklos dekanai ir kt.

Pasirašiusieji nusiskundė dėl "aiškiai skandališko ir inkvizici-nio jėgos pavartojimo" ir pa-klaušė kardinolo Deardeno "ko-dėl vyskupui Shannonui jo draugai Amerikos vyskupai ne-parodė jokio solidarumo".

John Pakel Sr., Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovės prezidentas ir direktorių tarybos pirmininkas, praneša visiems seniams ir naujiems Chicagos Taupymo Bendrovės draugams, kad šįmet kaip ir kiekvieną dividendų mokėjimo laiką, Chicago Taupymo Bendrovė turi Draugingumo Kertelę, kurion visi seni ir nauji bendrovės bičiuliai nuoširdžiai kviečiami užėti ir pasivašinti skanios kavos puodeliu, lengvu šaltu gėri-mu arba kitais skanumynais. Atsivesti vaikai veltui gaus saldainių.

Antras svarbus prezidento pranešimas sako, kad Chicago Taupymo Bendrovė yra viena mažo skaičiaus taupymo bendrovių, turinčių 100% pilnai automatiską rekordų tvarkymo sistemą, vadinamą On Line Electronic Processing System.

Naujausias automatinis kompiuteris

Bet svarbiausias taupytojams pranešimas yra trečias, kur prezidentas sako, kad nuo liepos 1 dienos Chicagos Taupymo Bendrovė mokės tokio dydžio dividendus, kokius gali mokėti kitos taupymo bendrovės: mokės tokio dydžio dividendą, kokį įstatymai lei-džia mokėti.

Chicagos Taupymo Bendrovė dabar mokės kiekvieną dieną apskaičiuojamą divi-dendą ir taupymo sąskaitoms mokamą kiekvieną ketvirtį metų kiekvieną dividendų mokėjimo periodą.

Dabar mokame sertifikatams ir taupymo knygelių sąskaitoms 4 3/4% deponituo-tiems sertifikatams mokame 5 1/4%.

Be jau minėtų pačių didžiausių dividendų ir vaišių, Chicagos Taupymo Bendrovės prezidentas John Pakel Sr. siūlo veltui tikėtus į penkis didelius filmų spektaklius. Jau-nimo organizacijos, tėvai ir vaikai kviečiami užėti į Chicagos Taupymo Bendrovę ir pasiimti tikėtus į vaidinimus, kurie kas antrą trečiadienį vyks MARQUETTE Teatre, esančiame 63-čioj gatvėj prieš S. Kedzie. Vėsinama maloni teatro salė bus atidaryta 10:30 val. ryto kiekvieną vaidinimo dieną.

NEMOKAMI KINO SPEKTAKLIAI

Pirmasis nemokamas Chicagos Taupymo Bendrovės filmų spektaklis įvyks liepos 2 d. rytą. Artistai Elvis Presley, Dodie Marshall ir kiti vaidins "Easy come, easy go", bus spalvotų karikatūrų.

Antrasis nemokamas spektaklis įvyks liepos 16 d. rytą, 10:30 val. ryto, Tomy Kirk ir Johnny Crawford vaidins "Village of Giants" ir bus spalvoti gamtos vaizdai.

Trečiasis nemokamas spektaklis įvyks liepos 30 d. rytą. Vaidins artistai George Kennedy ir Celia Kaye "Mėlynųjų delfinų sala" ir bus spalvotas karnavalas.

Ketvirtasis nemokamas spektaklis įvyks rugpjūčio 13 d. Vaidins artistai Joe Flynn ir Tim Conway "McHale's laivynas jungiasi prie aviacijos" ir spalvoti netikėtumai.

Penktasis nemokamas spektaklis įvyks rugpjūčio 27 d. rytą. Artistai Fred Gwynne ir Yvonne DeCarlo vaidins filme "Munster Go Home" ir spalvotas pasilinksminimas.

Į minėtus spektaklius tiketų seriją galima gauti veltui Chicagos Taupymo Bendro-vėje.

5 1/4%

Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūk-s-tantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų knygelių sąskaitų

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organiz'd meetings
- Cash checks and pay all family bills with our spec'l money order checks.
- Sell & redeem U. S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 8, Saturday 9 to 12:30

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12 MONTH \$10,000 or MORE

INSURED

4 3/4% per annum

Passbook Savings Accounts

Paid Quarterly

Computed and Paid as of: Mar. 31 — June 30 Sept. 30 — Dec. 31

5%

6 or 12 MONTH \$5,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

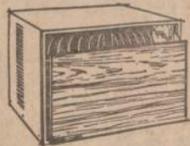
2212 W. CERMAK RD., Chicago, Ill. 60608 Virginia 7-7747

PETER KAZANALUSKAS, PRESIDENT

Now at GLASER'S

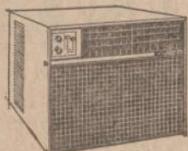
Airtemp builds fast relief 4 different ways.

Dependable Room Air Conditioners to Fit Every Room and Budget.

"Imperial" Series... 11 luxurious models. Unique features include a patented Air Door, Year-round Weather Seal, and a Decorator panel. 6,500 to 18,000 BTU's.

"Titan" Series... Airtemp's power-packed room air conditioner! Cools a small home, office or shop. 18,500 up to 33,000 BTU's.

"The Sleeper"... for bedroom or nursery. Quiet, economical, dependable. Carry it home. 5,000, 6,000 and 8,000 BTU's.

"Casement" Series... Ideal for all casement windows. No breaking or removing the window. Take it with you when you move. 5,600 and 7,500 BTU's.

No money down... months to pay!

IF YOU CAN'T TAKE THE HEAT... TAKE THE CURE.

CLIMATE ENGINEERED BY CHRYSLER CORPORATION

COME IN TODAY!

LOW PRICES

Glaser's Furniture & Appliance Co.

5115-5123 So. KEDZIE AVE.

PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$18 per year, \$9.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 a. Saturday.
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$18.00
pusiui metų \$9.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Vidurio Rytų problema

Kruvini susirėmimai diena po dienos vyksta Vidurio Rytuose. Faktiškai tie susirėmimai pasidarė kasdieniniu reiškiniu. Pranešimai nuolat skelbiami tai apie arabų partizanų įsiveržimą į Izraelio kontroliuojamas sritis, tai apie izraelitų puolimus tų vietovių, kur yra susitelkę arabų partizanai.

Toje kruvinoje kovoje dalyvauja ne vien tik partizanai, bet ir reguliari arabų bei Izraelio kariuomenė. Pavyzdžiui, susisąudymai prie Suez kanalo vyksta be pailvos. Ir kaip paprastai yra tokiais atvejais, dėl vykstančių kruvinių susirėmimų vieni antrus kaltina: arabai kaltina izraelitus, o pastarieji arabus. Tų kaltinimų svarbiausia esmė yra ta, kad vieni antriems prikiša susisąudymų ir puolimų pradėjimą.

Iš Izraelio pusės vis kartojama, kad jie lėktuvų pagalba ir kitomis priemonėmis naikina tas arabų vietas, iš kurių įvyksta izraelitų kontroliuojamų sričių užpuolimai. Savaiame suprantama, arabai nuneigia tuos kaltinimus.

Kyla klausimas, kaip ilgai tokia padėtis tęsis Vidurio Rytuose? Ar tie kruvini susirėmimai (savo rūšies "maži karai") neišsivystys į didesnę ir net labai didelį karą?

Iki šiol visos Jungtinių Tautų pastangos išspręsti Vidurio Rytų problemą buvo nesėkmingos, nežūrint to, kad toji organizacija tą problemą svarstė šimtus kartų ir išleido milijonus dolerių "taikai palaikyti".

Blogiausia yra tai, jog mažai tėra vilties, kad netolimoje ateityje Vidurio Rytų klausimas bus tinkamai išspręstas, — išspręstas taip, kad būtų patenkinti arabai ir Izraelis.

Arabai negali užmiršti (ir, tur būt, ilgai dar neužmirš) Izraelio valstybės atsiradimo istorijos ir to fakto, kad jie per paskutinius dvidešimt metų tris kartus kariavo su izraelitais ir visus tris kartus pralaimėjo.

Isteigti Izraelio valstybę Palestinoje kilo iš anglų pusės. 1917 m. Balfouro deklaracijoje buvo išreikšta nuomonė, jog žydams reikia surasti tinkamą vietą, kurią jie galėtų laikyti "savo namais".

Kaip žinia, tada Anglija buvo įgaliota rūpintis Palestinos reikalais. Nuo 1923 iki 1948 m. anglai bandė sudaryti tokį planą, kuris būtų priimtinas arabams ir patenkintų žydus.

Kai visos anglų pastangos nuėjo niekais dėl prasi-

dėjusio Sterno vadovaujamų žydų teroro, Anglija kreipėsi į Jungtines Tautas. Pastarosios priėmė planą, pagal kurį Palestina turėjo būti padalinta tarp žydų ir arabų, bet nepatvarkė, kas turės prižiūrėti, kad tas planas būtų įvykdytas.

Iš žydų pusės vis didėjantis teroras tiek įgrišo Anglijai, jog ji 1948 m. atsisakė nuo mandato ir ištraukė iš Palestinos savo kariuomenę. Tai suteikė progos žydams pasiskelbti nepriklausoma valstybe, kurią jie pavadinu Izraeliu.

Arabams tai buvo tikras siaubas. Egiptas, Sirija, Jordanas ir Irakas tuoj sutelktomis jėgomis pasiryžo naujai paskelbtą valstybę sutriuškinti. Tas žygis jiems nepasisekė: Izraelis ne tik atsilaukė, bet ir sumušė arabus.

Kai Jungtinės Tautos įsimašė ir sulaukė karą bei nustatė naujas ribas, tai pasirodė, jog Izraelis savo teritoriją padidino dvidešimt penkiais nuosimčiais!

Iš Izraelio užimtos teritorijos pabėgo apie 700,000 arabų, kurie prisiglaudė Jordano ir kitose arabų valstybėse.

Tie šimtai tūkstančių arabų, kurie pabėgo iš Izraelio užimtos teritorijos tebėra vienas opiausių klausimų. Daugelis jų per metų eilę gyvena palapinėse dideliame skurde ir buvo šelpiami tarptautinės organizacijos. Kadangi daugelis pabėgo viską palikę, tai jie ir šandien negali užmiršti jiems padarytos skriaudos.

Antras karas kilo 1956 m., kada Nasserio vadovaujamas Egiptas nusavino Suez kanalą ir prancūzai bei anglai pasiuntė kariuomenę į kanalo zoną. Izraelio armija tada per Sinai dykumą įsiveržė į Egiptą.

Karas prieš Egiptą buvo sulauktytas, kai įsimašė Amerika ir Sovietų Sąjunga ir pareikalavo, kad prancūzai, anglai ir Izraelis pasitrauktų iš užimtų teritorijų. Jungtinės Tautos pasisekė nustatyti buferinę juostą, kuri atskirtų Izraelį nuo Egipto. Toji juosta buvo saugojama ir prižiūrima Jungtinių Tautų paskirtos kariuomenės, atseit, savo rūšies sargybos.

Maskvos apginkluotas moderniškai ginklais, vadinamosios Arabų Jungtinės respublikos prezidentas Nasseris, pasiryžo Izraelį "suvaldyti", pirmiausia uždarydamas jį uostą, o vėliau pareikalavdamas, kad tarptautinė sargyba iš buferinės juostos būtų ištraukta.

Izraelis nesnaudė ir nelaukė, kol jam bus suduotas lemtingas smūgis. Jis pirmas smogė Egiptui tokį smūgį, kuris visiškai pribloškė Egiptą ir jo sąjungininkus. Arabų aviacija buvo faktiškai sunaikinta, o be jos pagalbos jie neturėjo jokios galimybės atsilaikyti. Gerai suorganizuota ir vadovaujama Izraelio armija 1967 m. birželio pradžioje per šešias dienas visiškai sumušė arabus, sunaikino jų ginklus ir užėmė milžiniškus žemės plotus. Po to karo Izraelio teritorija padidėjo keturis kartus. Ir vėl tūkstančiai arabų apleido savo namus ir pasidarė tremtiniais.

Nuo paskutiniojo karo praėjo jau du su viršum metų, bet vis dar nesimato vilties, kada Vidurio Rytuose pasilaisvins "mažieji karai" ir įvyks taika. Po pralaimėto karo arabai vis skelbė, jog jie nenurims tol, kol atkeršys Izraeliui. Apie jo pripažinimą kaip nepriklausomos valstybės jie nenorėjo ir kalbėti.

Kaip atrodo, tas nusistatymas kiek pasikeitė. Egiptas, kaip skelbiama, susitaręs su Jordanu, jau yra linkęs pripažinti Izraelį, tik reikalauja, kad Izraelis pasitrauktų iš visų okupuotų žemių.

Izraelis teigia, jog tos sąlygos jam nėra priimtinos, nes, esą, jeigu jis pasitrauks iš užimtų strateginių pozicijų, tai anksčiau ar vėliau jis ir vėl susilauks iš arabų naujo užsimojimo jį sunaikinti.

KANADA TURI SAVO BĖDAS

10% prancūzų prieš 80% ukrainiečių

3

Visose Kanados Vakarų provincijose vien vokiečių kanadiečių yra daugiau nei prancūzų kanadiečių, kiekvienoje prerijų provincijoje daugiau ukrainiečių negu prancūzų, Britų Kolumbijoje daugiau kiniečių negu prancūzų, bet tik tai vienai prancūzų kalbai duotas lygus status su anglų kalba.

Winnipegio ukrainietis kanadietis advokatas Bill Swystun sako: "Kadaise mes labai simpatizavome Kvebekui, bet atslūgis yra toks smarkus, kad žmonės stačiai to (kalbų) akto nepakelia. Čia jūs esate bendruomenėje, kur galbūt 80 nuosimčių žmonių kalba ukrainiškai ir tik 10 nuosimčių kalba

prancūziškai, bet gi prancūzų kalba iškeliamą virš ukrainiečių. Ar čia yra kokias prasmės? Mes taip pat norime išsaugoti savo kultūrą, bet jūs norėdami gelbėti kitą kultūrą mūsų kinai! Norite iš mūsų padaryti laužą, kad išgelbėjus prancūzus ir tai vardan vienybės! Kokia čia vienybė?"

Kas labiausiai erzina tame kalbų akte yra tai, kad vyresnieji civiliai tarnautojai parenkami tik iš dvikalbių kanadiečių tarpo. Federalinė valdžia tvirtina, kad į tarnybas bus priimami visi, kas norės prancūziškai išmokti, tačiau Vakarai kolektyviai ir vieningai tokius užtikrinimus atmeta. Dėl to ne-

abejojama, kad civiliniai tarnautojai bus parenkami iš rytinės Kanados dalies, kur ko ne visi kalba angliškai ir prancūziškai, taigi kad Ottawa favorizuos Toronto ir Kvebeką, o ne Winnipegą, Reginą, Calgary ar Edmontoną. Tas kalbų aktas yra kaltas, kad Vankuveryje įsisteigė Britų Kolumbijos Separatistų Sąjunga, Vakarų Kanados Separatistų Sąjūdis Edmontone ir Kanados Dominijos partija Calgary. Be abejo, niekas šiandien į tas partijas rimtai nežiūri, bet niekas pradėjo rimtai nežiūrėti ir į kvebekiečių partiją "Rassemblement pour l'Independance Nationale".

Kas Kanadą valdo? Ontario ir Kvebekas parlamente turi 162 vietas, iš jų 120 turi valdančioji liberalų partija; visa gi Vakarinė Kanada turi tik 68 vietas, iš jų tik 26 turi liberalai. Taip santykiams stovint, vakariečiai yra sumušami lyg dar mušti nepradėjus. Nestebėtina, kad separatizmo vėjai vis juntamiau pradeda pūsti. **Pakeleivis**

"NAUJIENOS" KILKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAU AS TR BICIJULIS

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SASKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDRŲŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Ištaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

T. IVANAUSKAS

BENDRAI APIE PAUKŠCIUS

SUGEBEJIMAI SKRAIDYTI

16

Vis dėlto turime pasakyti, kad ne visi Europos gandrai skrenda į Afriką minėtų kelių. Iš vakarinės Europos šie paukščiai rudenį paima ne pietryčių kryptį, kaip mūsų šaliai, bet pietvakarių, ir atsiduria Ispanijos pietinėje dalyje, iš kur per Gibraltarą perskrenda į Afriką. Kokiu keliu jie toliau traukia, nėra žinių, bet tenka manyti, kad jie turi persikristi Sacharą ir pailsėti prie artimiausio Čado ežero, o iš ten jau gali keliauti į pietų Afriką.

Apie gandraus sakoma, kad jie išmeta iš lizdo vieną savo vaiką. Prietaringi žmonės dėl to net pranašauja, kad būsią blogi metai ar šiaip kokios negerovės išlikšiančios. Iš tikrųjų taip atsitinka per peštynes su svetimais gandrais, kartais nukentėta ne vienas, bet net keletas vaikų. Kartais sausomis vasaromis, kai ima stigtį maisto, silpniausias vaikas esti stipresniųjų nustumdomas, alksta, suvargsta, o kartais net jų išstumiamas iš lizdo. Nesenai zoologas L. Šidaitis (Šidat) davė naujos, šį reiškinį aiškinančios medžiagos. Vieną nepaprastai sausą vasarą iš lizdų buvo iškrię keli pusiau suaugę gandraukai. Ištyręs juos minėtasis gamtininkas rado, kad jų viduriai buvo apnikti

dvių rūšių parazitinių kirmėlių, kurios artimos dviburėms (trematodoms). Jaunos tų parazitų stadijos gyvena žalvarlėse, ir gandrai nešiodami vaikams varles, apkrečia juos šiais parazitais. Apkrėsti gandraukai nustoja imti maistą, nebesveikina tėvų būdingu kalenimu ir galvos judesiais; tokiu būdu nesukelia jiems tėviškų jausmų, pradėdami laikyti pašaliniais daiktais ir išmetami iš lizdo. Šis reiškinys, sako Šidaitis, įvyksta dažniausiai sausomis vasaromis, nes tada minėtieji parazitai ypač koncentruojasi nedideliose vandens plotuose, ir susidaro palankios sąlygos varlėms apsikresti.

Aprašę baltąjį gandrą, negalime nors ir trumpai nepaminėti jo artimo giminių — juodojo gandro. Jis yra truputį mažesnis, snapas šiek tiek užrietas aukštyje; jis, kaip ir kojos, puikios vyšninės spalvos. Visa viršutinė kūno dalis, sparnai, galva ir kaklas juosvos spalvos su puikiu metaliniu žvilgsniu, bet krūtinė ir pilvas balti. Jis gyvena visoje Europoje ir Azijoje iki Kinijos.

Lietuvoje juodasis gandraus neretas, bet tik ten, kur yra didesni miškai. Tik čia, kaip ir Europos vakaruose, jis kas kart retėja, tur būt, dėl taisyklingo miškų ūkio, kurie reikalauja šalinti pasenusius medžius, o tokie medžiai kaip tik jam reikalingi lizdai krauti. Gal šie gandrai nyksta ir dėl to, kad jiems neteikiama tokia globa, kaip baltiesiems. Ten, kur yra

dirbtinių žuvų ūkių, juodasis gandraus dažnai našaujamas, nes ledamas žuvis, daro savininkui nuostolį.

Juodieji gandrai mėgsta didelius tamsius miškus, ypač drėgnas vietas, kur prie balų ar upelių yra aukštų alksnių, bei ažuolų, arba vidury miško pievų ir pelkių, o ypač brastų. Dažniau galima jų aptikti Gudų ir Rudnikų giriose.

Juodasis gandraus visur daug retesnis negu jo baltasis giminaitis, daug už jį baltiesnis ir vengia žmogaus, todėl plačiau visuomenė, net ir medžiotojams, mažai težinomas. Savo nejuokiu būdu ir nepaprasta išvaizda jis dažnai suvilioja medžiotojus ir, užuot saugojamas kaip gamtos papuošalas, dažnai be gailėsio nušaujamas. Todėl ir nyksta jis sparčiau.

Juodojo gandro gyvenimo būdas panašus į baltojo, bet niekuomet jis neperi ratuose, akėčiose ir kituose žmogaus įkeluose baltajam gandrai padarguos. Lizdą kraujasi pats savarankiškai, kartais užima didžiųjų plėšriųjų paukščių apleistus lizdus, pvz., vištvanagių, erelių. Juos papildo ir paplatina. Antra vertus, ir plėšrieji kartais naudojami jo lizdu, nes labai linkę patys lizdus statyti.

Nelaisvėje juodasis gandraus jaučiasi gerai, ypač kai iš lizdo būna paimamas dar jaunas. Jis bematant pripranta prie savo angintojo ir sutinka jį linguodamas galvą, plasnodamas sparnais ir savotiškai mекendamas. Bet šis reiškinys — tai tik nepalaujamam maisto reikalavimas, nes

jie yra nepasotinami. Tiesiog nespėji jų lesinti. Kai nėra priprasto maisto, galima juos lesinti mėsa, pelėmis, smulkiais paukščiukais, pvz., žvirbliais, kuriuos jie praryja kartu su plunksnomis. Padėjus ant žemės dešimtį nušautų žvirblių, pora juodųjų gandrų surija juos, kaip višta pabertų grūdų sauja.

Savo juoduosius gandraus laikiau visiškai laisvus, ir jie galėdavo skristi į artimas pievas, bet, išgirdę mano balsą, tuštuojau parlekėdavo į kiemą. Vasarai baltgiantis jie ėmė daryti vis tolimesnes išvykas, ir vienas buvo kažkokio medžiotojo pašautas; jis dar spėjo parlekėti namo, bet netrukus nusibaigė. Antras rudenop išvyko, ir spėju, kad jis savo laiku išskrido į dausas.

GEGUTĖ

Lietuvoje mes pažįstame tik vieną gegutės rūšį, bet visame pasaulyje jų yra apie pusantro šimto. Visos jos gana savotiški paukščiai, turi keistus balsus ir papročius. Štai Pietų Amerikoje gyvena gegutė ruda kaip lapė. Ji niauzga lyg katė, ir todėl vietinių gyventojų yra vadinama "katės siela". Ten pat gyvena grakšti, nedidukė ir juoda kaip anglis gegutė. Ji labai aiškiai taria "ani", ir todėl taip pat tenai vadinama. Gegutė "ani" minta tik erkėmis, kukių Pietinėje Amerikoje yra labai gausu. Visi — ir naminiai, ir laukiniai — gyvuliai ten baisiai erkių apnikti ir labai nuo jų kenčia. Gegutė "ani" žino, kur

erkių ieškoti: ji nutopia ant karvių, arklių bei kiaulių, apieško jų odą ne tik iš nugaros pusės, bet palenda ir po pilvą; radusi erkę, išrauja ją savo stipriu tarsi geležinės replės snapu. Todėl braziliečiai šias gegutes labai globoja. Jas skriausti draudžia net įstatymais.

Bet mes norime pakalbėti apie mūsų gegutę, kuri yra ne mažiau įdomus paukštis. Visi pažįsta jos balsą, jos gaudų "kukū", bet gal ne visi ją matė ir ne vis žino, kaip ji atrodo. Ugiu ji šiek tiek mažesnė už kuosą, turi ilgą uodegą ir mažytes geltonas kojas. Jos viršus pilkas ar rudas, o apačia — raiba, t. y. balta su skersiniais tamsiais dryžiais. Ji labai vikri ore, greit skraido net miško tankumyne, moka daryti staigius vingius bei posūkius. Tuo ji panaši į mažą plėšrų paukštį, net sakoma, kad gegutė rudenį virsta vanagu.

Gegutės pas mus pasirodo balandžio mėnesio pabaigoje ir tuojau ima kukuoti. Gal ne visi žino, kad kukuoja vien patinukai, lygiai kaip kitų paukščių vien patinukai gieda. Patelė turi skirtingą balsą, kurį galima pamėgdžioti skiemėmis pit-pit-pit. Šis balsas irgi skardus, bet netaip toli girdimas, kaip "kukū".

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: Walbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

Telef. PProspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrinantis ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7668

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEimlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikslai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET

Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.
Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val: pirmad., ketvirtad. 9-8 val. vak.,
antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. popiet. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba

Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiadienį,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEimlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiama, tai telef. GI 8-6196

Nuvažiavau vienos, parsivežiau tris

Nepajėgęs surasti Arbataitienės sesers ir nenorėdamas bereikalingai varginti kitų dviejų keleivių, nutariau laimės pabandyti su Ona Kuzmetiene. Ji važiavo pas savo seserį P. Gensbigelienę, gyvenančią 819 W. 33rd St.

Iš Cicerio patraukiau į Bridgeportą ir pradėjau belstis į kitas duris. Čia laimė mus lydėjo. Didelė Gensbigelių šeima laukė viešnios. Buvo vėlu, bet jie dar nemiegojo. Visus gražiai sutiko ir atvažiavusią žmonos seserį mandagiai priėmė.

Pasirodo, kad pats Gensbigelis buvo nuvažiavęs į O'Hare aerodromą. Ten jis pralaukė penkias valandas, bet nieko nesulaukė. Nieko nesulaukęs ir negalėjęs išaiškinti, kada ir kur laukti, vėlu vakarą jis parvažiavo namo. Jeigu būtų pralaukęs dar porą valandų, tai būtų viešnią parsivežęs, bet jis nežinojo, kur laukti ir nežinojo, ko paklausti.

Palikę Kuzmetienę pas seserį, nuvažiavome pas Oną Po-

vilaitienę. Jiems jau buvau pranešęs, kad parvežtu viešnią. Jie laukė išskęstomis rankomis, nors jau buvo gerokai po trijų.

Atvažiavusi viešnia buvo labai šiltai visų sutikta, o mes visi skaniai pavaišinti. Aerodrome Kuzmetienė labiausiai verkė, bet dabar josios džiaugsmui nebuvo galo. Svetimame krašte ir dideliame mieste susirado savo gimines. Mes negalėjome išvažiuoti, kartu su visais nepasivašinę. Užkandžiauvo ir Arbataitienė, bet buvo nemrami. Ji negalėjo suprasti, kad josios sesuo negyventų ten, kur josios adresas buvo nurodytas.

Nenorėdamas nakties metu daugiau žmonių bereikalingai varginti, nutariau parsivežti Arbataitienę namo. Buvau beplanuojąs paruošti jai vietą baigti kelias nakties valandas, o ryto metą įkinkyti į darbą lietuviškas radijo stotis ir kitas man žinomas priemones, kad susirastume josios sesę Ursulę.

Ji buvo dėkinga už mano pastangas ir suteiktą jai pagostę. Atsidususi ji tarė: — Matyt, kad likimas man atlygina... Prieš šesis metus atvažiavau į Vilkaviškį viena jauna ir graži lietuvaitė... Ji buvo prinokusi, už kelių dienų turėjo gimdyti, bet mieste nieko nepažino ir nežinojo, kur eiti ir kas daryti. Buvu nuėjusi vienon vieton, jai atsakė. Nuėjo kitur, ten pareikalavo visokių blankų užpildymo... O ji nenorėjo pasakoti... Pradžioje norėjau ir aš ją nustumti. "Pasigavai, sakau sau, tai ir nešioki..." Bet man jos pagailo. Pagailo josios ašarų ir pagailo to mažiuko kūdikėlio... Pataisiau ant suolo kampe guolį ir leidau reikalus susitvarkyti. Viskas pasibaigė gerai. Pagimdė gražią mergaitę ir vėl pas mane užėjo... Nebuvo kur jai eiti, ir kaimą grįžti nenorėjo... Sakė, kad negalėjo... O tada ragino jauniuką vykti į Kazachstaną vėlinę plėšlį. Ten gerai mokėjo. Visi žinojo, kad darbas buvo sunkus, bet ji užsirašė ir išvažiavo... Iš jos nieko daugiau nebegirdėjau... Savo mergaitę ji paliko pas mane. Ją auginu, kaip savo dukrą. Ji labai gyva, maloni ir gera... Mano vaikai jau suaugę... Tarnauja kariuomenėje, o ji man yra didžiausias džiaugsmas... Aš priglaudžiau josios motiną, o dabar jūs man davėte nakvynę...

Kol aš su Arbataitiene kalbėjau įvairiais lietuviško gyvenimo ir likimo klausimais, mano sekretorė, patyrusi, kad Arbataitienė dar turi dėdę Chicagoje, pradėjo telefonuoti. Prikėlė kelis, bet ji surado ir Joną Ardicką. Svarbu, kad sučiuptų už siūlo galo, o kai sučiumpa, tai tada kamuolį galima išvynioti. Vieni nusikeičia, kiti ramiai vėl eina į lovą, bet Ardickas jau buvo informuotas apie josios ruošiamą kelionę ir buvo pasirengęs atvažiuoti ir jos pasiimti. Jis davė ir Arbataitienės sesers Ursulės Mikulienės telefoną... Tuojau susitelefonavome ir seserys galėjo bent telefonu pasikalbėti...

Tada paaiškėjo ir Arbataitienės padaryta klaida... Besisirengdama kelionėn, viską darė paskubomis. Sesers adreso neužsirašė ant lapelio, bet nutarė pasiimti josios laišką, kuriame buvo jos ranka rašytas adresas... Bet Lietuvoje iš Amerikos atėjusių laišku žmonės neplėšo. Juos po kelis kartus skaito... Kai ateina šventės, susėda, nėra kas veikti, tai senus laiškus iš Amerikos skaito ir guodžiasi... Verkia, ašaras nusišluosto ir vėl skaito... Toks jau lietuvių būdas. Kai važiavau iš namų,

tai iš didelės laišku krūvos, padėtos ant stalo, Arbataitienė paėmė seną laišką, rašytą prieš 10 metų. Tuo metu josios sesuo gyveno Cicerioje, mūsų aplankytame name... Bet nuo to laiko tas namas jau perėjo į trečias rankas... O ji pati išsikėlė gyventi į naują turtingų žmonių priemiestį, Westchesterį... Ten nauji namai, po du aukštus, vietomis po du butus. Ji gyvena puikiam name, esančiame 10321 Kipling St... Chicago telefonų knygoje josios telefono nėra, nes Westchester tai pats naujusias turtingųjų priemiestis...

Susiradęs adresą ir išsiaiškinęs vietą nuvežiau ir paskutinę keleivę iš Lietuvos. Ten ne tik josios sesuo, bet ir visa josios šeima laukė... Buvu ašarų, bet buvo ir džiaugsmo. Man atrodo, jog tai buvo džiaugsmo ašaros. Atsisveikindamas patariau sekančią kartą užsirašyti tikslus adresus, kad nereikėtų nepažįstamame krašte klaidžioti... Ne visuomet ji gali lietuvius sutikti.

Grįžau namo jau po 7:00 valandos ryto. Gerai, kad buvo sekmadienis, tai dar galėjau turėjęs dieną iš naujo pradėti... Jeigu ne tas telefonas, tai būčiau ilgiau pamiegojęs.

Vladas Rasčiauskas

CICERO

Mūsų gyvenimo kronika

A. a. Algirdas Rūbas prieš metus laiko apėjo šį pasaulį. Liko nuliūdę tėvai, brolis, seserys ir kt. gimines bei geri pažįstami. Algirdo atminimui buvo suruoštas minėjimas šeštadienį, birželio 21 d. 9 val. ryto šv. Antano bažnyčioje. Žmonių malyg šventadienyje bažnyčia pilna, trys kunigai atnašauja mišias, prie vargonų Skridulis graudžias melodijas groja. Po pamaldų visi užprašyti į parapijos švėtinę pusryčių. Tai įrodymas, kad meilė yra nemari ir brangaus sūnaus ir brolio atminimas ir pagarba tebėra kaip buvę gyvi.

Adomas Kasmauskas, senosios kartos žmogus, sulaukęs pagarbaus amžiaus atsisakė su savaisiais šio mėnesio 18 d. Buvu pašarvotas Venės koplyčioje, 1424 So. 50th Avenue. Laidotuvės buvo šeštadienį, birželio 21 d. Laidotuves gražiai tvarkė Dovydas P. Gaidas. Garbė Eudeikiui, kad išauklėjo tokį mandagų, taktišką ir šaunų pareigūną, gražiai lietuviškai kalbantį jauną laidotuvų direktorių. Senieji traukiasi, jaunieji užima jų pareigas, bet jei visi senieji taip gražiai paruoš savo pavaduotojus bei įpėdinius, tai gražioji lietuvių kalba Amerikoje nemirs!

Mielas svetys iš Kalifornijos buvo Edvardas Deveikis, čia Cicerioje augęs ir mokyklą baigęs jaunas vyras, savo gimtosios kalbos nepamiršęs. Jau metai, kaip susilaukęs įpėdi-

nio. Tai tėvui ypač didelė džiaugsmas. Aišku, ir "senelis" K. P. D. didžiuojasi, nes jo vardas neišnyks.

Gerai žinomas Antanas Matulis, turėjęs nuosavą spaustuve, yra vietos draugijos narys ir turi nuosavus namus 1631 So. 48th Ct., tačiau pastoviai apsigyveno Michigan valstijoje savame ūkyje, bet tankiai aplanko Cicerio. Nors Matulis yra apdairus ir blaivus, tačiau kelyje ir jį ištko nelaimė. Kitas įvažiavo į jo mašiną ir sutrenkimas buvo toks smarkus, jog be sąmonės Matulis buvo nugabentas į ligoninę. Laimei, jau sveikas grįžo namo ir mašina bus sutaisyta.

Alfonas Gailius gavo iš savo darbuočių atostogas ir 3 savaitėmis su žmona išvyko poilsio. Žadėjo parašyti iš kelionės. Linkiu sveikams grįžti.

Julius Norkus, čia plačiai žinomas biznyje, yra veiklus Namų Savininkų klube. Niekas netikėjo, kad prisėis atsigulti ligoninėje. Širdis susilpo, o širdis ir didelį žmogų paguldo. Visi linkime Julium greit susveikti ir grįžti prie savųjų.

K. P. D.

ŽYDŲ PROBLEMAS

Amerikos žydų ortodoksų rabinų tarybos prezidentas rabinas Zey Segal pranešė, kad šį rudenį šaukiama visų žydų ortodoksų vadų konferencija tikslo sustabdyti žydų bėgimą į priemiestčius, apleidžiant savo sinagogas getuose. Ortodoksais vadinami tie žydai, kurie griežtai tebesilaiko judaizmo tradicijų ir valgo košer. Iš 5,600,000 žydų Amerikoje ortodoksų yra apie 1 milijonas. Rab. Segal sako, kad žydai turi spiesti aplinkui savo sinagogas taip, kad galėtų pėsčiomis jas pasiekti.

Chicago žydų B'nai Brith Anti-defamacijos lygos direktorius Abbot Rosen griežtai pasmerkė besiorganizuojančią žydų Apsigyrimo Lygą, pavadindamas ją "besmegene vigilantių grupe", kurios taktika niekuo nesiskirianti nuo Amerikos nacių.

Vienas New Yorko žydų laikraštis įsidėjęs garsinimą su paveikslu, kur pavaizduoti brūkšniais ginkluoti jauni žydai apsupę besaugą vieną New Yorko sinagogą, kurioje juodieji militantai buvo mėginę sutrukdyti pamaldas, reikalaudami pinigines "kontribucijas".

Rosen perspėjo Chicago žydus "vengti žydų Apsigyrimo Lygos tiek pat, kiek vigilantių, minutemanų ir panašių nacistiškų grupių".

GYVATĖ IŠGELBEJO

Vakarų Vokietijoje cirko artistas Ludvigas Horstas buvo nubaustas savaitę kalėti už nusizengimą vairavimo taisyklėms. Bet kai paaiškėjo, kad be jo nėra kam cirke susidoroti su pavojingomis gyvatėmis, tai teismas leido jam pinigais išsipirkti nuo kalėjimo.

DON'T set his world on fire

Linkemumo arba liūdesio valandose gražiausias gėles ir vainikai, anikių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNŪS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE

ANN A. VENCKUS
Pagal tėvus Yuškaitė
Gyveno 7334 So. Fairfield Ave.

Mirė 1969 m. birželio mėn. 28 d., 10:30 val. ryte, sulaukusi 63 m. amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 45 metus.
Pasiliko dideliamė nuliūdime dukta Genevievė Virginas, žentas Robert; 2 anūks: Susan ir Barbara ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.
Anna Venckus buvo mirusio John Yuška sesuo.
Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 2 val. popiet Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69 St.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 2 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. Panelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Sv. Kazimiero kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti sielos laidotuvėse.
Nuliūdę lieka:
Duktė, žentas, anūks ir kiti gimines.
Laidotuvių Direktoriai Lackawicz ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
JEI LANGAS BENT
15 INČŲ,
TAI GALIMA GAUTI
ORO VESINTUVĄ
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvi!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEimlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.,
CHICAGO, ILL. 60629

Old MacDonald had a farm.

That's why the Peace Corps needs him.

The Peace Corps
Agricultural Desk
Washington, D. C. 20525
 Please send me information.
 Please send me an application.

Name _____
Address _____
City _____
State _____
Zip Code _____

Advertising contributed for the public good.

DAINAVOJ PAGERBTAS VLADAS PŪTVYS

Šaulių Sąjungos Tremyje pirminkas Vladas Išganaitis Dainavos stovyklon suvažiavusiems šaulių atstovams ir svečiams pasakė tokią kalbą:

Malonios ponios viešnios, ponai svečiai, mieliosios sesės ir broliai šauliai.

1929 m. kovo 5 dieną Kaune staiga netikėtai mirė vienas iš Lietuvos atgimimo ir jos nepriklausomo gyvenimo veikėjų. Tai Vladas Pūtvys — tautos žadintojas ir knygnešys. Šaulių Sąjungos įkūrėjas, jos ideologas ir organizatorius.

Tautoje žmogaus didybė vertinama nevienu mastu. Žmogus gali būti didelis, tik grupei, o kartais visai tautai. Be abėj, didelis yra tas, kuris dirbo visai tautai, aukodamas visas savo jėgas, darbą, turą, ir už tai nereikalaujamas nei užmokėčio, nei privilegijų, nei garbės pripažinimo. Toks lietuvių tautai ir buvo Vladas Pūtvys. Tai šakota asmenybė. Jo neuitas kelias atžymėtas idealizmu.

Vlado Pūtvio dvasia yra giliai suaugusi su lietuvių tautos praamžiu troškiniu būti laisvai ir nepriklausomai. Ta dvasia ypatingai yra gyva šauliuose.

Vladas Pūtvys, išeidamas į amžinybę, paliko mums didelį širdies ir minties lobį.

Vlado Pūtvio palikimas visais laikais mokys mūsų tautą aukštų siekimų, dvasinio taurumo, meilės gimtajai žemei, jos istorijai, dabarčiai ir ateičiai.

Vladas Pūtvys buvo vienas nedaugelio Lietuvos bajorų — dvarininkų, atlietuvejusių dar praiteo devyniolikto amžiaus pabaigoje. O jau spaudos draudi-

mo laikais ne tik, kad jis rėmė knygnešius, bet ir pats gabeno ir platino draudžiamą lietuvių spaudą.

Vlado Pūtvio atlietuvejimui didelių akstinu buvo jo žmona Emilija, garsiojo vėskupo Valančiaus sesers dukte.

Jūdvių pažintis ir meilė užsimėzgė savotiškose aplinkybėse, būtent: Viena Pūtvio kaimynė dvarininkė bajorė lenkė, nors Vladas Pūtvys buvo už ją gerokai jaunesnis, pagalvojo, kad Vladas, o ypatingai jo dvarai, jai patiktų, norėdama atkreipti jo dėmesį į save, suruošė vaidinimą gyvame paveiksle, pa-vaizduojama Lietuvos-Lenkijos unija. Lenkija, svarbiausia, gra-žiai papuošta centrinė figūra buvo ji pati, o iš šalių pasistatė dvi jaunas mergaites, kurios vie-na vaizdavo Ukrainą, o antroji Emilija — Lietuvą.

Uždangai prasiskleidus, jaun-tis Vladas buvo to paveikslo taip paveiktas, kaip žaibo trenk-tas. Jis matė ne puošnią cen-trinę figūrą, vaizduojančią Len-kiją, bet jaunutę kuklią Lietuvą.

Taip prasidėjo jo su Emilija pirmoji ir didžioji meilė, kuri baigėsi vedybomis.

Vladas Pūtvys savyje nešė aukštą žmoniškumo, gėrio ir tė-vynės meilės idealą.

Jis savo širdimi jautė artėjan-čią atgimstančios Lietuvos va-landą. Tam iš visų jėgų dirbo ir visa širdimi ir siela tos va-landos laukė.

Lietuvai paskelbus Nepriklausomybę, Pūtvys jautė, kad Lie-tuvos laisvė ginti iš niekur pa-galbos negausime, o Lietuvos laisvei grėsė ne tik vidaus, bet

ir išorės priešai. Jis matė, kad neskatlingai Lietuvos kariuo-menei vienai prieš keletą priešų bus sunku kovoti.

Jis suprato, kad Lietuvos lai-svę turi ginti visa tauta. Todėl Jis iš civilių suorganizavo pu-siau karinę ginkluotą organiza-ciją, kuri buvo pavadinta Šau-lių Sąjunga, o jos narius — šau-liais. Sąjungai davė šūkį "Ne-priklausomai Lietuvai".

Šaulių Sąjunga dalyvavo ne-priklausomybės kovose, sudeda-ma ant Tėvynės aukuro pačias didžiausias aukas, tai yra krau-jo ir gyvybės aukas.

Šauliai kaip kultūrinėje taip pat ir karinėje srityje yra išva-rę gilią vagą Lietuvos dirvonuose.

Šaulių Sąjunga vykdė tą pro-gramos dalį, kuri visoms parti-joms buvo bendra, kuri neskyrė, bet jungė visus lietuvius būtent: Nepriklausomybės saugojimas ir jos ugdymas.

Vladas Pūtvys turėjo min-tyje ne tik techniška paruošti tautą partizaniniam apsigyni-mui, bet paruošti ją fiziniai ir dvasiniai. Lyg ir nujausdamas įsiai sakydavo, kad reikia taip paruošti tautą, kad ji išlaikytų okupaciją. Anot jo, valstybė daug kartų gali žūti ir vel būti atstatyta, bet jeigu žus tauta, tai jau amžinai.

Pagal Vladą Pūtvį, politinės partijos valstybiniam gyveni-mui atlieka labai svarbias ir rei-kalingas funkcijas, bet, deja, jos ne tik, kad necementuoja ir ne-jungia tautos, bet kartais ją tie-siog į gabalus drasko. Čia ir prasideda šaulių Sąjungos užda-vynys — jungti visus lietuvius ir lietuves į vieną tėvynės gyn-nejų organizaciją, kurios pagrindi-niai uždaviniai būtų rūpintis pačios lietuvių tautos reikalais, kelti tautos kultūrinį subrendi-mą, ugdyti sąmoningą lietuvių, lietuvių tipą su save ir savo tautą mylinčiu ir gerbiančiu cha-rakteriu ir tautos savigarba. Jungti į bendrą darbą visus lie-tuvius, kam tik brangi Lietuvos laisvė.

Vladą Pūtvį reikia laikyti tau-tos vienybės tėvu. Vladas Pū-t-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DESIGNERS & DRAFTSMEN

Unlimited over-time
• MACHINERY
• TOOLING
• ELECTRO-MECHANICAL
• SHEET METAL
• PLASTICS
• ELECTRICAL
• PLANT LAY-OUT
Salary \$150—\$250 a week.
Call
Mr. ANTANAS MAZEIKA
774-0700

MULLINS & ASSOCIATES

RESORT PROPERTY
Kurorte Nuešavybė

2 AR 3 MEGAMIEJI. Gyvenamas iš-tisus metus, ant Ackley Lake. 45 pė-du ežero pakraščio. \$10,900.
Skambinti (616) 657-5401
arba rašykite angliškai
LORETTA VOSLER
Route 3,
PAW PAW, MICHIGAN

vys, jo paties žodžiais tariant, dirbo, kad sudarytų sąlygas, kuriose plėstųsi ir tobulėtų visa, kas lietuviška, kad būtų padė-ti tvirti pamatai Lietuvai.

Vladas Pūtvys, būdamas ba-joras dvarininkas, pasirinko ne lėbaujančių lenkuojančių bajorų kelią, bet lietuvių knygnešio pavojingą ir kovos dėl Lietuvos laisvės kelią; vietoje puošnaus frako, jis dėvėjo iš lietuviško milo pasiūtą šaulišką uniformą ir savo tautą mylėjo visa širdi-mi ir siela.

Jo didžiausia svajonė, troški-mas buvo, kad visi lietuviai bū-tų šauliais — tėvynės gynėjais. Vlado Pūtvio nuopelnai Lie-tuvai ir šaulių Sąjungai yra did-eli. Jo suorganizuota šaulių Sąjunga Lietuvoje buvo viena didžiausių ir veikliausių organi-zacijų.

Jis reikalavo, kad visuomet šauliai elgtųsi riteriška. Skriaud-žiam užstotų. Silpniesiam pa-dėtų, nesugebantį pamokytų.

Tai kilnūs Pūtvio siekiai, o ypatingai mums šauliams, esan-tiems išeivijoje, reikalinga: vi-suomet elgtis riteriška ir eiti keliu Pūtvio nužymėtomis gai-rėmis.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

DIRECTOR ASSISTANT OF NURSING PRACTICE

Exciting opportunity for a nurse with administrative abilities to develop new position in progressive 300 bed hospital. Masters degree preferred, but not required. Attractive salary and fringe benefits. Openings also available for:
REGISTERED NURSES
All Shifts Open; Shift Differential
Call Collect Or Write:
GLORIA SWANBERG
Director; Nursing Service

ABBOTT HOSPITAL
110 EAST 18th STREET
MINNEAPOLIS, MINNESOTA 55403
PHONE (612) 339-8414

SWITCHBOARD - RECEPTIONIST
Must have pleasant voice and personal-ity. Typing and phone experience necessary. 5 day week.
8:30 A.M. to 5:00 P.M.
Call Mrs. JENKINS
738-2235

SECRETARY — TYPIST
No Shorthand Required
Full Benefits.
INMONT CORP.
3030 W. 51st ST.
(Equal Opportunity Employer)

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIS NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimie ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 So. WESTERN AVE.
TEL. GR 6-4421

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

SEIMININKAI PARDUODA mūrinį na-mą su taverna. Geriausias pasiūly-mas bus priimtas. Tel. 523-7237.

TRUMPAI

— Gera naujiena tiems, ku-rių namuose yra tik 110 voltų elektros srovė. Ji tiko keturių — penkių tūkstančių BTU's. O dabar Gradinsko krautuvė, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill., galima gauti pačių gerųjų Emerson vėsintuvų net 14,000 BTU's, veikiančių 110 voltų srove. Tai išganymas tiems, kurie nori daugiau kambarių vėsinti, o neturi stiprios 220 voltų srovės. Gradinsko krau-tuvė visokių vėsintuvų yra daug, lengva išsirinkti. Nu-pirkęs tuoj gauni, nereikia laukti. Krautuvės skelbimas "Naujienose" yra kasdien jau šešiolikti metai. (Pr.)

♦ Dėl automobilių siuntimo į Lietuvą prašome kreiptis į E. ir V. Zukauskų siuntinių siuntimo įstaigą, Chicagoje. 2501 W. 69 St., 2608 W. 69 St. arba 3333 S. Halsted St. Tel. WA 5-2737, WA 5-2787 arba 254-3320. (Pr.)

♦ Čikagos Anglijos Lietuvių Klubas visus maloniai kviečia praleisti laisvąjį šeštadienį šiais metais, liepos 5 d., Bučo sode, Willow Springs, kur rengiamas nuotaikingas piknikas. Bus lau-žo deginimas, avinų kepimas, šokiai ir kiti įvairumai. Pradžią 2 val. po pietų. (Pr.)

DR. ANTANO KARALIAUS PORTRETAS
Dr. Antanas Karalius gimė 1890 m. šakių aps., Briedžių kai-me. Amerikon atvažiavo nesu-laukęs 20 metų. Kurį laiką jis mokėsi Valparaiso Universitete, o vėliau baigė medicinos moks-lus, gavo teisę gydytojauti ir 1932 metais tragiškai mirė.

Dr. Karalius redagavo kelis Amerikos lietuvių žurnalus, pa-ruošė didoką pluoštą populiarių knygų ir brošiūrų, kurias vy-resnioji Amerikos lietuvių kar-ta noriai skaitė. Naujienose yra kelios L. Brunvaldo piešto Dr. Karalius portreto reprodukcijos, 9x11, kurias galima įsigyti už vieną dolerį. Pasiuntus Nau-jienoms vieną dolerį, portreto reprodukcija bus pasiųsta paštu.

Pavergtųjų Tautų komitetas išleidžia sukaktuvinį medalį

ČIKAGA. — Šiais metais su-kanka 10 metų nuo tos dienos, kai JAV Kongresas 1958 m. liepos 17 d. priėmė rezoliuciją, suteikdamas galią JAV prezi-dentui paskelbti liepos mėnesio trečiąją savaitę Pavergtųjų Tautų Savaitę. Pirmoji tokia proklamacija buvo paskelbta prezidento Eisenhowerio 1959 metais.

Ta proga Čikagos Pavergt-ųjų Tautų komitetas išleido me-dalį, kurio vienoje pusėje bus buv. prezidento Eisenhowerio veidas, o kitoje Laisvės statu-los žibintas su ištrauka iš to kongreso priimto įstatymo. Medaliai gaminami gryno .999 sidabro, kurie kainuos po 10 dolerių ir bronzos po 5 dol. Abiejų tų medalių specialiose dėžutėse kaina bus 15 dol. Juos galima užsisakyti, prisiuo-čiant pinigus iš anksto: Cap-tive Nations Medal Committee, 4146 No. Elston Ave., Chicago, Ill. 60618

Pavergtųjų Tautų Draugų komitetas nutarė šį sukaktuvi-nį medalį padovanoti žymiesiems amerikiečiams ir kitiems Pa-vergtųjų Tautų draugams. Juos

gaus: prezidento Eisenhowerio našlė, prezidentas Nixonas, Viceprez. Agnew, buvęs prez. Johnsonas, buvęs prez. Tru-manas, Formozos prez. Chiang Kai Shekas, P. Vietnamo prez. Thieu, Pietų Korėjos prez. Hee Park, P. Vietnamo vice-prez. Cao Ky, buv. kanclerio Adenauerio našlė, generolo Mac Arthuro našlė, buvęs Ka-nados premjeras Diefenbake-ris, gen. Westmorelandas, gen. Omar Bradley, generolas George Marshall našlė, Čikagos meras Daley, AFL-CIO prez. George Meaney, buvęs sen. Douglas, sen. Everett Dirksen, gubernatorius Ogilvie, sen. Barry Goldwateris, atstovas Gerald Ford, prof. Lev Dob-rriansky, Pueblo kapitonas Lloyd Bucher, kongreso nar-iai iš Illinois: Pucinski, Der-winski, Rostenkowski, Annun-zio, pulk. Jack Reilly, Illinois seimo narys John Wolf, dr. Ku Cheng Kang ir kiti.

Čikagos lietuviams tame ko-mitete atstovauja: L. Prapuolenis, I. Smieliauskienė, P. Ki-lius ir V. Sadauskas.

Čikagos Pavergtųjų Tautų komiteto sukaktuvinis medalis, 10 metų nuo kongreso rezoliucijos paskelbimo sukaktėjam paminėti.

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujas kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kity Lietuvoje pagaiduja-mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES Į MŪSŲ vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią tei-sę SAVO VARDŲ slysti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

HIGH RATES
4.75% Per annum on regular Savings
5.25% Per annum on investment bonus
Savings Insured to \$15,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

CRANE SAVINGS and Loan Association
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS
4 3/4% on investment account
5 1/4% mokama vienu metų certifi-catams. Mažiausia \$9,000 ar daugiau
MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

REAL ESTATE
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIS IŠSIMOKĖJIMAI
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

6 KAMB. 3 miegamųjų mūrinis, bariai tikrai dideli! 2 1/2 vonios. Ide-alkarštu vandeniui šildymo sistema. 2 mašinų garažas. Žemi takai. Artį 70 ir Western. Tik \$17,900.
3 METŲ MODERNUS 1 1/2 aukšto mūrinis. Didelis sklypas. (Visi kam-

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY
6455 So. KEDZIE AVENUE TEL. PR 8-2233

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą ap-draudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
Prospect 8-5454

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REmpublic 7-1941

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobi-lių gyvybės, svei-katos ir biznio. Patogios išsimokė-jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

DAŽYMAS
Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

AMERICAN TRAVEL SERVICE
WALTER RASK, prezidentas
9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

LA 1-6047 arba RO 2-8778
Kainavimas veituri. kreipkitės hot kraus.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMA RIZNIVIF — TAD GARSINKIS IR TU.